

Högt söktryck och färre stipendier: om fördelningen av stipendier våren 2024

Genom biblioteksersättningen och övriga stipendier ur statliga anslag ska författarfonden främja litteraturens utveckling och bidra till att förbättra de litterära upphovsmännens ekonomiska villkor.

Författarfondens stipendier är många gånger avgörande för den enskilde upphovsmannens möjligheter att fortsätta sin litterära verksamhet. Inte minst gäller det särskild biblioteksersättning och de fleråriga stipendierna, vilka på ett särskilt sätt frigör tid och kraft för den enskilde att ägna sig åt och fördjupa sin litterära verksamhet.

Författarfonden har nu efter vårens ansökningsomgång beslutat om fördelning av särskild biblioteksersättning och stipendier: 7 st. särskild biblioteksersättning, 5 st. femåriga arbetsstipendier och 18 st. treåriga arbetsstipendier samt 97 st. ettåriga stipendier. Totalt hade 1 011 författare, översättare, tecknare och fotografer ansökt i höstens omgång; av dem kunde alltså 127 st. (13%) beviljas någon form av stipendium.

Författarfonden har vid varje enskild ansökningsomgång att prioritera bland de många stipendieberättigade som är fler än vad författarfondens medel räcker till. Till beskrivningen av konkurrensen hör också att stipendierna ska fördelas på många olika yrkesgrupper av bokupphovsmän och flera olika litterära genrer: utöver skönlitterära och facklitterära författare även översättare, tecknare och fotografer. (På höstarna är också kulturjournalister berättigade till en del av stipendieutbudet).

Söktrycket är fortsatt högt. Även om det för år 2024 ser ut att minska något jämfört med åren som följde omedelbart på pandemin, är det fortsatt högre än åren innan densamma. Samtidigt är antalet stipendier som nu kan beviljas långt färre. Den alltid hårda konkurrensen – med bifallsprocent ofta under 20% – har därför denna vår varit ännu hårdare än normalt, och många kvalificerade sökande har blivit utan stipendium:

År	Antal ansökningar	Antal beviljade stipendier	Bifallsprocent	
2015-2019	1 685/år	334/år	20%	
2020	2 694	769	29%	<i>Förstärkt med "krisstipendier"</i>
2021	2 493	1 171	47%	<i>Förstärkt med "krisstipendier"</i>
2022	2 218	370	17%	
2023	2 302	291	13%	
2024 (våren)	1 011	127	13%	

Sammanställningen avser arbetsstipendier m.m. ur biblioteksersättningen samt övriga anslag till författare, översättare, tecknare, fotografer och kulturjournalister. Utöver dessa fördelar författarfonden även stipendier till dramatiker samt bidrag för internationella utbyten.

Till år 2025 är den sammanlagda biblioteksersättningen – ur vilken de flesta av stipendierna fördelas – oförändrad (190,6 milj. kr), samtidigt som de individuella ersättningarna räknas upp och kräver något större andel av anslaget. Den hårda konkurrensen och låga beviljandegraden förväntas således hålla i sig de närmaste åren.